

Лях Т. А.

СУПЕРЕЧНОСТІ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Перехідний стан, в якому знаходиться світове господарство, найповніше виявляється у процесі соціалізації, що тією чи іншою мірою охопив усі країни. На фоні розгортання цього процесу розвиваються суперечності світового господарства. Світове господарство – це динамічна система взаємозв'язаних національних економік та відносин між належними до них суб'єктами економічного життя, яка діє на принципах міжнародного поділу праці та охоплює усі стадії циклу економічного відтворення. Інтернаціоналізація обміну і виробництва все більше набуває незворотного характеру, відбиваючи розвиток єдності як національних господарств, так і різноманітних структур у світовому господарстві, сприяючи розв'язанню його суперечностей. Важливою суперечністю світового господарства є суперечність між країнами розвинутої ринкової економіки та державами перехідної від централізовано керованої до ринкової економіки. У той час, коли в розвинених країнах спостерігається новий виток НТП, пов'язаний зі зростанням концентрації капіталу, в країнах перехідної економіки відчувається гостра нестача коштів, зокрема на впровадження новітніх технологій у виробництво.

Суперечність між країнами розвинутої ринкової економіки і країнами ринкової економіки, що розвиваються, також є суперечністю світового господарства. Вона особливо помітно виявляється у відносинах асиметричної, деформованої взаємозалежності транснаціонального капіталу та країн ринкової економіки, що розвиваються.

Усередині величезного масиву країн ринкової економіки, що розвиваються, також є суперечності. Об'єктивно вони спричинені дією закону нерівномірності розвитку на рівні світового господарства. Внаслідок цього спостерігається процес диференціації між цими країнами.

Суперечності між країнами, що переходять до ринкових відносин, і країнами з розвинутою ринковою системою пов'язані з тим, що ці групи країн мають неоднакові умови для ведення економічної конкуренції.

Суперечності світового господарства зачіпають усі його структури - соціально-економічну, регіональну, функціональну. Соціально-економічна сутність системи полягає в діалектичному взаємозв'язку національних господарств країн здійснюваному через міжнародні економічні відносини. Регіональна структура – це сукупність стійких зв'язків територіального утворення, що забезпечують його цілісність і тотожність. Функціональна структура представлена міждержавними економічними організаціями з певних питань функціонування світового господарства.

Дія цих суперечностей переплітається як на національному, так і на субрегіональному та глобальному рівнях. Виваженість сучасного наукового підходу полягає у визнанні існування суперечностей і поступовому розв'язуванні їх у процесі взаємного розвитку, а не через знищення однієї із сторін суперечності.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри менеджменту Баєвої О. І.